

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент готельно-ресторанного господарства

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент готельно-ресторанного господарства
Освітньо-професійна програма	Готельно-ресторанна справа
Спеціалізація	–
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год. Семінарські заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/teacher/course/view/5114

2. Опис дисципліни	
<p>Мета курсу: формування у студентів комплексу теоретичних і практичних знань та практичних навичок у галузі менеджменту, розуміння концептуальних підходів для ефективної роботи підприємств готельно-ресторанної справи. Засвоєння студентами теоретичних знань та набуття практичних навичок з управління підприємствами різних форм власності та різної організаційно-правової форми з урахуванням специфіки їх функціонування в сучасний період. Оволодіння практичними навичками основ менеджменту, формування професійних знань у сфері діяльності підприємств готельно-ресторанної справи.</p> <p>Цілі курсу: закріплення теоретичних знань, опанування навичок управлінської діяльності; формування професійного менеджера з навичками організації особистої праці для досягнення цільової функції підприємств готельно-ресторанної справи; навчити застосовувати прийоми та методи ведення менеджменту на підприємстві, застосувати функції менеджменту (планування, організація, мотивація і контроль).</p>	
<p>Компетентності:</p> <p>СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.</p> <p>СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.</p> <p>СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.</p> <p>СК 05. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>СК 08. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів.</p> <p>СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p>	
<p>Програмні результати навчання:</p> <p>РН 13. Визначати та формувати організаційну структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їх завдання та штатний розклад, вимоги до кваліфікації персоналу.</p> <p>РН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p>	

PH 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу.

3. Структура курсу			
№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Суть, значення та розвиток менеджменту	Знати визначення термінів «управління» та «менеджмент». Розуміти значення менеджменту як виду професійної діяльності. Знати етапи еволюції управлінської думки, принципи менеджменту. Уміти дати характеристику етапів розвитку менеджменту. Знати класичну (адміністративну) школу управління. Знати формування системних та ситуаційних підходів у менеджменті. Розкрити розвиток та еволюцію управлінської науки в Україні.	Питання, тести, практична робота
2.	Методи менеджменту	Знати суть загальних понять про методи менеджменту. Уміти дати визначення адміністративних методів менеджменту, економічних методів менеджменту та соціально-психологічним методам менеджменту.	Питання, тести, практична робота
3.	Функції менеджменту. Планування як функція менеджменту	Знати призначення, сутність, зміст та завдання планування як функції менеджменту. Уміти провести класифікацію планів. Знати методи планування. Розуміти сутність понять: місія та цілі: роль та місце в плануванні діяльності організації. Сутність та етапи стратегічного планування. Особливості формування стратегії сучасних підприємств. Стратегічне планування як складова стратегічного менеджменту. Місце та роль тактичного та оперативного планування в управлінській діяльності. Концепція управління за цілями.	Питання, тести, практична робота
4.	Організація в системі управління. Функція менеджменту «організація»	Розуміти суть організації як функції менеджменту. Уміти розкрити поняття, сутність організаційних структур. Види організаційних структур управління. Функціональна організаційна структура; Дивізійна структура; Продуктова структура; Матричні структури організації; Проектна. Знати принципи проектування і побудови організаційних структур. Норма керованості. Централізація та децентралізація.	Питання, тести, практична робота
5.	Функція менеджменту «мотивація»	Знати і розуміти: поняття і роль мотивації в управлінні. Потреби і винагороди, мотиви і стимули. Підходи до мотивації з погляду змісту потреб. Сутність змістовного підходу до мотивування. Теорії мотивації та їх характеристика. Формування та управління системами матеріальних стимулів праці. Сучасні підходи до мотивації персоналу.	Питання, тести, практична робота
6.	Керівництво, влада та лідерство в організації	Знати і володіти поняттями керівництва та лідерства. Розуміти сутність: влада керівника, її форми та джерела. Знати чинники та обставини, що формують ефективного керівника. Особисті риси лідера. Стиль керівництва.	Питання, тести, практична робота

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тестовий контроль (екзамен)	Сума		
Поточний контроль Практичні завдання										Тестовий контроль				
Семинар1	Семинар2	Семинар3	Семинар4	Семинар5	Семинар6	Семинар7	Семинар8	Семинар9	Семинар10		ТК-1	ТК-2		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		10	10	30	100
Max= 50											Max= 20		30	100

7.	Функція менеджменту «контроль»	Знати і розуміти поняття і зміст контролю. Види контролю. Процес контролю та його етапи. Роль забезпечення ефективності контролю. Застосування інформаційно-управлінської системи контролю. Знати сучасні форми контролю: контролінг та аудит.	Питання, тести, практична робота
8.	Комунікації в менеджменті	Розуміти поняття комунікації та її роль у системі управління. Модель комунікаційного процесу, її елементи та етапи. Знати методи комунікації, комунікаційні канали та сфери їх ефективного використання.	Питання, тести, практична робота
9.	Прийняття управлінських рішень	Знати місце прийняття рішень у процесі управління. Класифікація управлінських рішень. Запрограмовані та незапрограмовані рішення. Технологія прийняття управлінського рішення. Методи прийняття управлінських рішень.	Питання, тести, практична робота
10.	Економічна ефективність менеджменту	Розуміти сутність організаційної ефективності і підходи до її визначення. Види організаційної ефективності. Критерії ефективності організаційної діяльності.	Питання, тести, практична робота

4. Система оцінювання курсу

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семинарські заняття	50
Проміжний тестовий контроль	20
Екзамен	30
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Екзамен

6. Ресурсне забезпечення

Методична література

1. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Менеджмент. Практикум. Львів: «Фенікс», 2001. 90 с.
2. Готельно-ресторанна справа (самостійна робота студентів) : Навчально-методичний посібник / [Клапчук В.М. та ін] / [За ред. проф. В.М. Клапчука] / Факультет туризму ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ : «Фоліант», 2017. 408 с.
3. Котенко Р.М. Менеджмент готельно-ресторанного господарства для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. Видавець Кушнір Г.М., 2023. 132 с.

Рекомендована література

Базова

4. Діденко В. М. Менеджмент: підруч. Київ: «Кондор», 2008. 584 с.
5. Дідковська Л. А. Історія вчень менеджменту: навч. посіб. Київ: Алерта, 2008. 478 с.
6. Дикань Н. В., Борисенко І. І. Менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 390 с.
7. Ємельяненко Л. М., Сімоходська О. В. Управління конфліктами: підруч. Київ: КНЕУ, 2011. 328 с.
8. Завадський Й. С. Менеджмент: підруч. Т. 2. Київ: «Видавництво Європейського університету», 2002. 636 с.
9. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посіб. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект — Захід», 2002. 228 с.
10. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: підруч. Київ: Академвидав, 2007. 464 с.
11. Менеджмент: практичні і лабораторні заняття: навч. посіб. / Кузьмін О.Є., Процик І.С., Передало Х.С., Дарміць Р.З. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. 168 с.
12. Мельниченко С.В., Ведмідь Н.І. Менеджмент підприємств туристичної індустрії. Київ : КНТЕУ, 2005. 205 с.
13. Кузьмін О.Є., Мала Н.Т., Мельник О.Г., Саліна О.Р. Менеджмент: навч. посіб. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2012. 240 с.

Допоміжна

14. Назарук Т. В., Косіюк О. М. Менеджмент організацій: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 560 с.
15. Никифорок Б. В. Системний підхід до прийняття управлінських рішень. Львів: Українська академія друкарства, 2007. 230 с.
16. Олійник С. І. Теорія та практика менеджменту і персоналу: підруч. Харків: Видавництво НУА, 2013. 376 с.
17. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: підруч. Київ: «Кондор», 2015. 564 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Готельно-ресторанної та курортної справи. м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201 Д. Кабінет – 326. https://kgrks.pnu.edu.ua/
Викладач	доц. Котенко Руслан Михайлович
Контактна інформація викладача	ruslan.kotenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з
---------------------------------	--

	<p>питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн-трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.</p>
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Всі завдання здаються у встановлений термін, за винятком поважної причини у студента
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за оригінальні відповіді студентів з заявленої теми
Неформальна освіта	Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни

Викладач

Котенко Р.М.